

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/641/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415201452
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6415201452.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky: H. U., narodená XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C. N., C. XXX, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom 040 01 Košice, Kuzmányho č. 29, IČO: 47 234 466, proti odporcovi: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom 821 01 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený splnomocnenou advokátkou JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., so sídlom 821 01 Bratislava, Martinčekova 13, adresa pre doručovanie: XXX XX N., S. XXX/V., o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu zo dňa 19. 03. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 5C/60/2015-12 zo dňa 04.03.2015, takto

rozhodol:

Námietku nedostatku právomoci súdu spor prejednávať a rozhodovať vznesenú odporcom podľa ustanovenia § 106 ods. 1 O. s. p. z a m i e t a.

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd vyhovel návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakázal odporcovi, ako aj zamestnávateľovi navrhovateľky, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi navrhovateľkou a spoločnosťou A. N., a. s., so sídlom N., W. D. X zo dňa 01. 07. 2008, do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súčasne súd uložil navrhovateľke povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia návrh na začatie konania vo veci samej. Súd v odôvodnení uznesenia konštatoval, že navrhovateľka uzatvorila s právnym predchodcom odporcu Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01. 07. 2008, ktorou právny predchodca odporcu poskytol navrhovateľke úver za dohodnutých úverových podmienok a s dohodnutým spôsobom splácania poskytnutého úveru spolu s príslušenstvom. Súd konštatoval, že Zmluva o úvere v článku 3 bode 5 obsahovala aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá slúžila na zabezpečenie pohľadávky banky v súlade s článku 4 bod 4.8 obchodných podmienok. Uzavretá zmluva

o úvere, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy, majú formulárový charakter, ktorý navrhovateľka nemohla podstatným spôsobom ovplyvniť, nakoľko text oboch týchto právnych úkonov bol predtlačný s tým, že zamestnanec banky len vyplňal príslušné údaje o navrhovateľke, ako aj o úvere. Samotná navrhovateľka mohla takúto zmluvu buď podpísať alebo odmietnuť ako celok, pričom nemohla ovplyvniť spôsob zabezpečenia pohľadávky právneho predchodcu odporcu. Nakoľko súd vychádzal z predpokladu, že právne postavenie navrhovateľky vyplýva zo spotrebiteľsko-právneho vzťahu a navrhovateľka má postavenie spotrebiteľa, súd sa zaoberal dôvodom spochybnenia platnosti uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy z hľadiska porušenia práv spotrebiteľa. Podľa názoru súdu hrozí, že navrhovateľka utrpí ujmu spočívajúcu v tom, že budú naďalej vykonávané zrážky zo mzdy, čím sa zhorší jej postavenie. Tým, že by súd dočasne neupravil pomery medzi účastníkmi konania, návrh na začatie konania vo veci samej by mohol stratiť zmysel, nakoľko do doby rozhodnutia vo veci samej by pohľadávka odporcu mohla byť vymožená a konanie o určenie platnosti dohody

o zrážkach zo mzdy by pre navrhovateľku z hľadiska ekonomického aspektu bolo neúčelné

a musela by začať nové konanie. Súd zároveň poukázal na skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je upravená v Občianskom zákonníku, nevylučuje, aby bola použitá na zabezpečenie záväzku medzi účastníkmi záväzkových právnych vzťahov, avšak umožňuje silnejšej strane - podnikateľovi, aby okrem zabezpečenia pohľadávky bola pohľadávka vo vzťahu k subjektu - spotrebiteľovi, uhrádzaná bez toho, aby súd preskúmal výšku a oprávnenosť takejto pohľadávky. Spotrebiteľ tak ako slabšia strana

záväzkovo-právneho vzťahu nemá inú možnosť, len rešpektovať takúto dohodu alebo si uplatniť svoje práva na súde. Keďže navrhovateľka má postavenie spotrebiteľa a odporca realizuje prostredníctvom zamestnávateľa navrhovateľky úhradu svojej pohľadávky bez toho, aby bola preskúmaná alebo judikovaná súdnym rozhodnutím, súd preto uložil odporcovi povinnosť zdržať sa výkonu práva zrážok zo mzdy na základe spochybnenej dohody

o zrážkach zo mzdy, súčasne tiež súd uložil zamestnávateľovi navrhovateľky povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odporca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Podľa jeho názoru súd nijako nezdôvodnil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a na základe ktorých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľka osvedčila bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá jej má byť spôsobená. Rozhodnutie súdu nariadiť predbežné opatrenie preto považuje za nepreskúmateľné, máťúce, neodôvodnené a arbitrárne. Namietal predovšetkým nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, keďže sa domnieva, že s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo a navrhovateľka mala tak žalovať aj pôvodného veriteľa. Súčasne odporca vzniesol s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 O. s. p. námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať, nakoľko navrhovateľka sa s právnym predchodcom odporcu dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú

z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, splatnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a. s., a preto vec nepatrí do právomoci všeobecných súdov. Odporca dal súdu do pozornosti skutočnosť, že platnosť rozhodcovskej doložky nebola navrhovateľkou namietaná ani spochybnená. Odporca ďalej s poukazom na ustanovenie § 80 písm. c/ O. s. p. namietal, že pri určení neplatnosti právneho vzťahu musí byť daná naliehavosť právneho záujmu na tomto určení, ktorý v danom prípade nie je. Má za to, že k vykonávaniu zrážok už došlo

a navrhovateľka už mala aj pred podaním návrhu vedomosť o vykonávaní zrážok zo mzdy. Navrhovateľka podľa názoru odporcu nijakým spôsobom neosvedčila naplnenie ani len základných zákonných predpokladov pre vydanie predbežného opatrenia. Odporca v odvolaní taktiež zdôraznil, že platnosť samotnej zmluvy o úvere navrhovateľka vo svojom žalobnom návrhu nepopiera, uzatvorila ju dobrovoľne na základe slobodnej vôle, nenamieta časť,

z ktorej brala úžitok, ale len časť, na základe ktorej má povinnosť predmetný záväzok splatiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy má len zabezpečovací charakter a nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odporca poukazoval aj na skutočnosť, že v prípade, ak by navrhovateľka plnila riadne a včas svoj záväzok voči bankovej spoločnosti, tento zabezpečovací inštitút by nebol vôbec uplatnený. Uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a nie je v rozpore so spotrebiteľským právom. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola slobodne a vážne uzatvorená v zmysle ustanovenia § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a odporca sa domnieva, že jedine nedodržanie písomnej formy dohody o zrážkach zo mzdy spôsobuje neplatnosť takejto dohody. Samotná navrhovateľka podľa mienky odporcu nijako nešpecifikuje, v čom vytvára zabezpečovací inštitút, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Odporca taktiež poznamenal, že dôvodnosť argumentov

navrhovateľky - obsiahnuté v návrhu na vydanie predbežného opatrenia s poukazom na Smernicu č. 93/13/EHS, ako aj judikatúru ESD nie sú pre súd smerodajné, pretože smernica je nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou unijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy ktorého priamy normatívny

význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny a v žiadnom prípade nie interpretačný. Taktiež pokiaľ by súd uvažoval

o neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy, nie je možné brať do úvahy judikatúru ESD, nakoľko táto nie je voči jednotlivcom - teda voči účastníkom tohto konania - bezprostredne záväzná. Odporca v odvolaní na podporu svojich argumentov citoval z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov. Na základe uvedeného odporca navrhuje, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil a návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol ako nedôvodný, alternatívne aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že jej návrh na nariadenie predbežného opatrenia obsahuje všetky potrebné právne argumenty na osvedčenie dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Navrhovateľka neakceptuje námietku nedostatku právomoci súdu, nakoľko rozhodcovskou doložkou došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, nakoľko absenciou tejto doložky by bol veriteľ povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode bydliska občana - spotrebiteľa. Pre každého spotrebiteľa je neporovnateľne výhodnejšie a hospodárnejšie zúčastniť sa súdneho konania vedeného na súde v obvode jeho bydliska, než pred rozhodcovským súdom, vzdialeným stovky kilometrov od jeho bydliska. Spotrebiteľ na rozdiel od podnikateľa nemohol nijako ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ani výber v osobe rozhodcu.

S odkazom na judikatúru všeobecných súdov navrhovateľka argumentuje, že adhézne zmluvy, okrem iného obsahujúce rozhodcovskú doložku, vypracované podnikateľom a predložené spotrebiteľovi bez možnosti akejkoľvek zmeny alebo úpravy, sú považované za neprijateľné podmienky. Uvedené platí bez ohľadu na to, či rozhodcovská doložka je dohodnutá alternatívne alebo výlučne, podstatné v tom prípade je to, že spotrebiteľ nemal žiadnu možnosť takéto dojednanie ovplyvniť. Spotrebiteľ okrem toho, že nemôže ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, nemôže pre svoju ochranu využiť inštitúty priznané mu, ako slabšej strane, zákonom. Po vydaní rozhodcovského rozsudku nemá prakticky žiadnu možnosť

v rámci dvojínštančného konania žiadať o jeho preskúmanie. Ohľadom ďalších argumentov navrhovateľka absolútne nesúhlasí s argumentáciou odporcu a v plnej miere sa stotožnila

s napadnutým rozhodnutím okresného súdu. Pokiaľ ide o osvedčenie naliehavosti

a potrebnosti nariadenia predbežného opatrenia, samotné zabezpečenie záväzku navrhovateľa, ako dlžníka, vopred predpísanou dohodou o zrážkach zo mzdy bez vyplnenia dlžnej sumy

a určenia presných pravidiel pre jej určenie, predstavuje neprimeranú a neprijateľnú požiadavku poskytovateľa úveru. Týmto sa na základe neobmedzenej vôle môže odporca domáhať od navrhovateľky vymoženia dlhu, ktorý neexistuje. Navrhovateľka sa tak dostala do pozície, kedy stráca právo disponovať so svojim príjmom a to bez právneho základu. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy sa môže odporca každomesačne bezdôvodne obohacovať na úkor navrhovateľky, čo podľa jej názoru predstavuje naliehavý právny záujem nariadiť predbežné opatrenie. Ak by súd nenariadil predbežné opatrenie, dochádzalo by k značným zásahom do majetku navrhovateľky, čím by sa výrazne zhoršilo jej postavenie. V súlade

s ustálenou judikatúrou tak všeobecných súdov Slovenskej republiky, ako i Súdneho dvora Európskej únie, je naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a neplatnosti zmlúv vždy daný. Navrhovateľka tvrdí, že z nevedomosti v oblasti spotrebiteľských zmlúv nedokázala posúdiť kvalitu predmetnej úverovej zmluvy a samotná úverová zmluva je neprehľadná, dokonca nečitateľná a pre bežného spotrebiteľa nepochopiteľná. V závere vyjadrenia k odvolaniu odporcu navrhovateľka uviedla, že sa svojim návrhom domáha toho, že odporca nemá právo na zrážky zo mzdy nielen kvôli tomu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale hlavne kvôli tomu, že dlh navrhovateľky je

v plnom rozsahu uhradený. Naďalej tak s poukazom na spotrebiteľské právo zotrváva na názore, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Navrhuje preto uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť a pre prípad úspechu si vyčíslila a uplatnila aj trovy odvolacieho konania.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219

ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal dôvodnosťou odporcom podľa ustanovenia

§ 106 ods. 1 O. s. p. v odvolacom konaní vznesenej námietky nedostatku právomoci súdov v danej veci konať a rozhodnúť.

Vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 106 ods. 1 O. s. p., len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrvajú, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať.

Odvolací súd konštatuje, že odhladnuc od skutočnosti, či je vôbec možné považovať rozhodcovskú doložku obsiahnutú v Zmluve o úvere zo dňa 01. 07. 2008 v bode 7. tejto formulárovej zmluvy za platne dojednanú vzhľadom na požiadavku individualizácie zmluvných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľských zmluvách, nie je možné s poukazom na dikciu ustanovenia § 106 ods. 1 O. s. p. námietku odporcu vznesenú pri jeho prvom úkone považovať za dôvodnú. Je totiž nesporné, že v danej veci ide o spotrebiteľskú vec, predmetný zmluvný vzťah je nutné právne posúdiť ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákonnej definície vyplývajúcej z ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a taktiež je zrejmé, že na posudzovaný právny vzťah sa okrem lex generalis vzťahujú aj ustanovenia osobitnej právnej normy upravujúcej právne vzťahy vyplývajúce zo spotrebiteľských úverov, pretože napĺňa požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 zák. č. 129/2010 Z. z.

o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 7. zmluvy a podrobnejšie upravenú vo Všeobecných obchodných podmienkach odvolací súd právne posúdil ako neprijateľnú,

a tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednaní je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, jej obsah je súčasťou vopred dodávateľom naformulovaných podmienok a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy (vrátane VOP) ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým všeobecným súdom. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú Zmluvné dojednaní v čl. 3, bode 7. Zmluvy o úvere napísané - a to s odkazom nekonkretizovanú časť Všeobecných obchodných podmienok - už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Spornosť vo vyváženosti vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačí Všeobecných obchodných podmienok v rozhodcovskej doložke je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej doložky bolo dlžníkovi - spotrebiteľovi absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, no aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol. Vzhľadom na všetky uvedené výhrady potom odvolací súd rozhodcovskú doložku právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ by teda právomoc rozhodcovského súdu mala byť založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, nie je námietka

odporcu, podľa ktorej je daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, dôvodná a odvolací súd ju s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 O. s. p. zamietol.

Pokiaľ odporca namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z charakteru predbežného opatrenia je zrejmé, že jeho účelom je riešiť dočasné upravenie vzťahov len medzi tými účastníkmi, ktorí aktívne pristúpili k výkonu sporného práva.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O. s. p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

V súlade s ustanovením § 76 ods. 1 písm. e/ , f/ O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 2 O. s. p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Účelom inštitútu predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do doby, pokiaľ nebude rozhodnuté vo veci samej a to za predpokladu, že takéto opatrenie súdu ešte pred samotným meritorným rozhodnutím sa javí ako nevyhnutné, nakoľko existujú konkrétne okolnosti prípadu, ktoré relevantne odôvodňujú jeho vydanie a poukazujú na naliehavosť a nutnosť dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, a to prípadne i vo vzťahu k tretiemu subjektu, ak sú naplnené zákonné predpoklady podľa § 76 ods. 2

O. s. p. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon s jeho nariadením spája a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ich ešte pred samotným meritorným rozhodnutím súdu, je nevyhnutné, aby súdy zodpovedne a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali relevantnosť a nevyhnutnosť takejto zásady do subjektívneho práva. Jeho nariadenie bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

Oboznámením sa s obsahom spisu, s dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a taktiež s koncipovaním nároku, ktorého sa navrhovateľka mieni domáhať vo veci samej, sa odvolací súd plne stotožňuje s prijatým záverom okresného súdu, že navrhovateľka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (vychádzajúc z predložených listinných dôkazov) aj podľa názoru odvolacieho súdu v dostatočnej miere preukázala dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by bola za daných skutkových okolností a s poukazom na petit návrhu vo veci samej predbežne poskytnutá ochrana jej subjektívneho práva. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej - ktorej veci. Pri predbežnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane odporcu vzniká (hrozí) navrhovateľke škoda, či iná ujma. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľka osvedčuje tým, že z jej mzdy na žiadosť odporcu podľa dohody o zrážkach zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy, pričom však platnosť tejto dohody a teda aj zákonnosť vykonávaných zrážok, bola navrhovateľkou v súdnom konaní spochybnená a namietaná. Už súčasný výkon práva odporcu, ktorého však zákonnosť je spochybňovaná, spôsobuje výrazné obmedzenie navrhovateľky disponovať so svojim príjmom a odporca môže neobmedzene vymáhať dlh od navrhovateľky na podklade zmluvného vzťahu, ktorého platnosť je navrhovateľkou spochybnená. Zrážky však musí zamestnávateľ vykonávať na základe nejudikovaného titulu a navrhovateľka nemá iné prostriedky do právoplatného rozhodnutia súdu o určenie neplatnosti konkrétnej dohody

o zrážkach tento proces zastaviť, než žiadať súd o nariadenie predbežného opatrenia. Odvolací súd poznamenáva, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok obsiahnutých

v spotrebiteľskej zmluve. Do rozhodnutia okresného súdu o tom, či bola dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá platne, je žiaduce dočasne upraviť pomery účastníkov a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi účastníkmi konania sporná. Súdna prax dospela k záveru, že predbežným opatrením môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonaných zrážok (porovnaj R 47/1974); podľa odvolacieho súdu z rovnakého dôvodu možno takýto zákaz uložiť aj veriteľovi ako oprávnenému z dohody o zrážkach zo mzdy. Nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže odporcovi vykonávať právo z tejto dohody a platiteľovi mzdy realizovať dohodu, je dočasné opatrenie proti postihu majetku navrhovateľky, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiťelný alebo nenapraviteľný stav,

t. j. že by sa na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali odporcovi zo mzdy navrhovateľky finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje.

Navrhovateľka aj podľa názoru odvolacieho súdu osvedčila dostatočne svoj návrh aj z hmotnoprávneho hľadiska. Z listinných dôkazov predložených navrhovateľkou súdu vyplýva, že zrážky zo mzdy sú vykonávané na základe „dohody“, resp. klauzuly zakomponovanej vopred ako súčasť formulárovo pripravenej zmluvy o úvere uzatvorenej navrhovateľkou, ako dlžníčkou a A. N., a.s. so sídlom v N., ako právnym predchodcom odporcu dňa 01. 07. 2008, konkrétne v časti 3. v bode [5] zmluvy o úvere. Listinné dôkazy podporujú tvrdenie navrhovateľky, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola dojednaná individuálne, ale je obsiahnutá vo formulárovo vopred pripravených podmienkach stanovených odporcom a ktorých obsah nemala navrhovateľka možnosť individuálne ovplyvniť. Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a navrhovateľkou uvádzané tvrdenie o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre účely nariadenia predbežného opatrenia. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či takto uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy obstojí z hľadísk zákonných kritérií podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka (predovšetkým danosť vôle a vedomosti dlžníčky uzatvoriť takýto dvojstranný právny úkon, existencia jej súhlasu s vykonávaním zrážok a najmä absencia dohody o konkrétnej výške zrážok) alebo či takúto klauzulu je nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve.

Odvolací súd nad rámec odôvodnenia obsiahnutého v odvolaní napadnutom uznesení súdu prvého stupňa však konštatuje aj ďalšiu zásadnú skutočnosť, podporujúcu správnosť záveru prijatého súdom prvého stupňa o nutnosti poskytnúť spotrebiteľke dočasnú ochranu formou nariadenia predbežného opatrenia.

Odvolací súd poukazuje na zákonné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v znení ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V nadväznosti na uvedené, vychádzajúc z ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj za predpokladu, ak by sa inak riadili normami obchodného práva.

Z uvedených zákonných ustanovení (v znení účinnom od 1. mája 2014) vyplýva, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj na posúdenie premlčania práv z právneho vzťahu založeného touto zmluvou, i keď ide

o absolútny obchod v zmysle Obchodného zákonníka. Odvolací súd v súvislosti s aplikáciou predmetného zákonného ustanovenia poukazuje na závery obsiahnuté v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21. apríla 2015, ktorý vyslovil, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnom rozhodnutí vyslovil, že aj keď toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. mája 2014, právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia týkajúce sa tejto novely a preto ich účinnosť sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto zákonného ustanovenia. V predmetnom rozhodnutí Najvyššieho súdu (zhodne tak napr. aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8MCdo 13/2014 nastal 08. 05. 2015) Najvyšší súd SR taktiež vyslovil, že súd je povinný vziať na zreteľ ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované návrhom.

Z uvedeného dôvodu preto súd je povinný zohľadniť ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, ako aj povinnosť súdu a to v každom štádiu konania ex lege prihliadať na prípadné premlčanie nároku uplatneného voči spotrebiteľovi podľa ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014, avšak právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia dotýkajúce sa týchto konkrétnych ustanovení. Podľa záverov Najvyššieho súdu SR to potom znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Odvolací súd potom, rešpektujúc vyslovený právny názor súdu vyššieho stupňa a vzhľadom na uvedené ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v spojení s ustanovením § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, musel prihliadnuť na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu a prihliadnuť na plynutie premlčacej doby v súlade

s ustanovením § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzhľadom na všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu.

S poukazom na predmetnú judikatúru Najvyššieho súdu a citované zákonné ustanovenia ukladajúce súdu povinnosť ex offo prihliadať na prípadné premlčanie nároku uplatňovaného v súdnom konaní voči účastníkovi konania majúceho právne postavenie spotrebiteľa, potom odvolací súd nad rámec argumentácie uvedenej súdom 1. stupňa konštatuje zásadnú skutočnosť zistenú z obsahu spisu (a napokon zdôraznenú aj v odvolaní samotného navrhovateľa) a to, že v danej konkrétnej veci došlo preukázateľne k zosplatneniu záväzku navrhovateľky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa

01. 07. 2008 ku dňu 30. 06. 2010 a to v celom rozsahu (č. I. 10 spisu). Odo dňa nasledujúceho (teda od 01. 07. 2010 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku veriteľa - prípadne postupníka z daného úverového vzťahu voči

dĺžníčke - spotrebiteľke a uplynula dňom 01. 07. 2013. Odporca nepreukázal, že by v tejto lehote uplatnil svoj nárok voči odporkyni na súde, alebo inom príslušnom orgáne a je tak nutné konštatovať, že nárok vyplývajúci z toho záväzného vzťahu je potom v súčasnej dobe už premlčaný. Táto zásadná skutočnosťou je potom relevantným dôvodom navyše podporujúcim dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia, ktorým sa do meritórneho rozhodnutia súdu vo veci samej dočasne zakáže odporcovi, aj zamestnávateľovi navrhovateľky, vykonávať zrážky na uspokojenie premlčaného nároku.

Odvolací súd rovnako prihliadol na skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa sa podľa aktuálneho znenia zakazuje zabezpečenie uspokojenia pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov,

a hoci uvedené ustanovenie nebolo platné a účinné v čase podpisu zmluvy, jednoznačne poukazuje na vôľu zákonodarcu poskytnúť ochranu spotrebiteľa voči súdom nekontrolovanému vykonávaniu zrážok zo mzdy a iných príjmov.

Nariadené predbežné opatrenie je opatrením dočasným, právne vzťahy medzi účastníkmi konania nerieši definitívne, ale len predbežne poskytuje ochranu navrhovateľke ako spotrebiteľke, pred možnými nepriaznivými následkami z titulu uplatňovania tvrdených neprijateľných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. Nariadené predbežné opatrenie tak nepredstavuje ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv odporcu, požiadavka vyváženosti dočasnej úpravy pomerov účastníkov tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe dočasnej úpravy pomerov aj vo vzťahu medzi účastníkmi konania a treťou osobou, t. j. uloženie povinnosti inej osobe, než účastníkovi konania,

v danom prípade zamestnávateľovi navrhovateľky (v zmysle ustanovenia § 76 ods. 2 O. s. p.), pretože pokiaľ súd predbežne uložil odporcovi povinnosť zdržať sa výkonu práva zo sporných dohôd o zrážkach zo mzdy navrhovateľky, za stavu, že sa už reálne vykonávajú zrážky zo mzdy navrhovateľky, by bez súčasného uloženia povinnosti zamestnávateľovi navrhovateľky zdržať sa vykonávania zrážok, bolo predbežné opatrenie nezrealizovateľné a stratilo by svoje opodstatnenie.

Odvolací súd tak vzhľadom na uvedené ďalšie zásadné skutočnosti a v nadväznosti na zdôvodnenie prvostupňového rozhodnutia, sa stotožňuje s názorom, že navrhovateľka v dostatočnej miere osvedčila naliehavosť potreby dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, osvedčila aj naliehavosť takéhoto procesného opatrenia vzhľadom na nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na právach navrhovateľky, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219

ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.